

PANEVĖŽIO „ŠVIESOS“ UGDYMO CENTRO PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIO NUOSTATOS

1. Pedagogų etikos kodeksas (toliau – PEK) įtvirtina Centro pedagogų bendražmogiškąsias ir profesinės etikos vertybines nuostatas ir moralaus elgesio principus, reglamentuoja svarbiausias vengtiną elgesio normas, kurių nenustato Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas, Centro nuostatai, Vidaus tvarkos taisyklės ir kiti norminiai aktai.
2. Pedagogų etikos kodekso paskirtis – pripažinti, palaikyti ir puoselėti teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, mokslinę bei pilietinę atsakomybę, tiesos siekimą ir gynimą, viešumą, draugiškumą ir geranoriškumą.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

3. Pedagogų etikos pagrindinės sąvokos:

Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris neigiamai veikia bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos principus.

Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

Pedagogo asmenybė – tai visuma profesinių, psichologinių – socialinių asmens savybių, sąlygojančių sėkmingą pedagoginę veiklą.

Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

Pedagogų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas, galintis turėti įtakos sprendimams atliekant tarnybines pareigas.

Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

III SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAS

4. Formuoti bendražmogiškomis vertybėmis grįstą pedagogų kolektyvą, gebantį vadovautis pagarbos, teisingumo, atsakomybės, žmogaus teisių pripažinimo, sąžiningumo, atidos ir solidarumo principais.
5. Užtikrinti, kad visų Centro bendruomenės narių tarpusavio santykiai būtų pagrįsti tolerancijos ir pagarbos vienu kitiems principais.
6. Padėti pedagogams geriau suprasti, puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę.
7. Apsaugoti Centro bendruomenės narius nuo veiksmy, galinčių pakenkti asmens orumui ir prestižui.

IV SKYRIUS

PAGRINDINIAI PEDAGOGŲ ETIKOS PRINCIPAI

8. Pedagogai savo veikloje vadovaujasi šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:
 - 8.1. pagarbos – pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir mokyklos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu ir pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą;
 - 8.2. teisingumo – pedagogas pripažįsta mokinių ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno mokinio socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, mokinių ar jų grupių dalyvavimą bendruomenės gyvenime, spręsdami konfliktus;
 - 8.3. žmogaus teisių pripažinimo – pedagogas nepažeidžia mokinio teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje;
 - 8.4. atsakomybės – pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginį darbą – ugdyti remiantis kiekvieno mokinio gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais;
 - 8.5. sąžiningumo – pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo darbo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi centro vidaus tvarkos taisyklėmis, nepiktinaudžiauja neis savo padėtimi, nei mokinio (mokinių) pasitikėjimu, jų nenaudoja asmeninės naudos tikslais;
 - 8.6. atidos ir solidarumo – vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su mokiniais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais mokinio šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros mokinių savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs mokinio (mokinių) emocinę būseną.

V SKYRIUS

UGDYMO IR DARBO ETIKA

9. Pedagogai įsipareigoja:
 - 9.1. kartu su kolegomis:
 - 9.1.1. palaikyti centro siekius;
 - 9.1.2. garbingai atstovauti Centrai vidaus ir išorės gyvenime, tinkamai reprezentuoti jo vardą Lietuvoje ir užsienyje;
 - 9.1.3. geranoriškai vertinti kitų darbus ir pastangas atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patarti ir padėti vieni kitiems;
 - 9.1.4. puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu;
 - 9.1.5. vadovautis skirtingų lyčių lygybės principu;
 - 9.1.6. būti tolerantiškiems kitai nuomonei, kitų tautybių, rasių, religinių ir politinių įsitikinimų atstovams;

- 9.1.7. grįsti kolegialumu, partneryste ir pagarba tarpusavio santykius;
- 9.1.8. ugdytinių ir kitų asmenų akivaizdoje nežeminti kolegų, saugoti ugdytinių patikėtą nuomonę;
- 9.1.9. siekti konstruktyviai įveikti konfliktus, konfliktinėse situacijose išklausti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo;
- 9.1.10. neviešinti ar viešai neapartinėti konfidencialios informacijos apie kolegas (darbo užmokestį, karjeros ketinimus, asmeninį gyvenimą ir pan.);
- 9.1.12. gerbti ir puoselėti esamas bei prisidėti kuriant naujas Centro tradicijas;
- 9.2 bendraudamas su mokiniais:
 - 9.2.1. remtis abipuse pagarba;
 - 9.2.2. pasirinkti tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius mokinių bruožus;
 - 9.2.3. siekti objektyvumo ir teisingumo, vertinant mokinių pasiekimus;
 - 9.2.4. elgtis diskretiškai, kitiems asmenims neperduoti mokinio jam asmeniškai patikėtos informacijos, išskyrus įstatymo numatytus atvejus;
 - 9.2.5. nepiktnaudžiauti savo tarnybine padėtimi;
- 9.3. santykiai su administracija:
 - 9.3.1. centro pedagogai ir administracija remiasi žodžio ir įsitikinimų laisvės, tolerancijos, demokratiškumo ir teisingumo principais;
 - 9.3.2. centre puoselėjama bendravimo kultūra, pasireiškianti tarpusavio pagarba, geranoriškumu ir mokėjimu susitarti (intrigos, užsitęsę konfliktai ir pedagogų bendruomenės skilimas trukdo centrui atlikti savo tiesiogines funkcijas);

VI SKYRIUS

ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

- 10. Būtina Kodekso priėmimo sąlyga – viešas jo projekto svarstymas, siekiant jog jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne kaip įpareigojimas.
- 11. Kodekso vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta etikos komisija, susidedanti iš 5 pedagogų, renkama Mokytojų tarybos posėdyje. Komisijos kadencijos laikotarpis – 3 metai.
- 12. Kilus tarpasmeniniam konfliktui tarp pedagogų abi konflikte dalyvaujančios pusės turi teisę kreiptis į centro vadovą.
- 13. Gavus informacijos apie Kodekso nuostatų pažeidimą komisija turi išsamiai per 10 darbo dienų išanalizuoti situaciją ir siūlyti sprendimus.
- 14. Komisijos nutarimai priimami balsuojant.
- 15. Su komisijos sprendimais supažindinamos abi konflikte dalyvavusios pusės.
- 16. Už pedagogų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz. pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.).
- 17. Centro etikos komisija svarsto tik aiškiai motyvuotus prašymus ir skundus dėl pedagogų etikos normų pažeidimų. Anoniminiai prašymai nesvarstomi. Komisijos nariai turi laikytis konfidencialumo ir neskleisti informacijos, kol atliekamas tyrimas. Prašymo svarstymas atliekamas per 10 dienų.
- 18. Pedagogų etikos komisijos nutarimai yra rekomendacinio pobūdžio.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

19. Laikytis šio kodekso reikalavimų – kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.
20. Tais atvejais, kai pedagogo elgesys profesinėje veikloje nereglamentuojamas kitų teisės aktų arba šio Pedagogų etikos kodekso, kiekvienas pedagogas privalo laikytis susiformavusių tradicijų, kurių turinys atitinka bendruosius etikos principus.